

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ І. І. МЕЧНИКОВА

Геолого-географічний факультет
Кафедра економічної та соціальної географії і туризму

З А Т В Е Р Д Ж У Ю
Проректор з науково-педагогічної роботи
(Майя НІКОЛАЄВА)
« 11 » Серпень 2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА

ОК 12 АСИСТЕНТСЬКА ПРАКТИКА ЗВО

Рівень вищої освіти: другий (магістерський) Затверджено

Галузь знань: 10 Природничі науки

Спеціальність: 103 Науки про Землю (Фізіка Землі)

(код і назва спеціальності (тей) 2023

Освітньо-професійна/наукова програма: Грунтознавство та використання
земельних ресурсів

(назва ОПП/ОНП)

РОБОЧА ПРОГРАМА

Завідувач кафедри _____ (_____) _____
(підпис) (Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

(Ім'я ПРІЗВИЩЕ)

ПРИЗВИЩЕ

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, спеціалізація, рівень вищої освіти	Характеристика навчальної дисципліни	
		<i>денна форма навчання</i>	<i>заочна форма навчання</i>
Загальна кількість: кредитів – 6 годин – 180 ІНДЗ – _____ (вид завдання)	Галузь знань <u>10 Природничі науки</u> (шифр і назва) Спеціальність <u>103 Науки про Землю</u> (код і назва) Рівень вищої освіти: <u>Другий (магістерській)</u>	Обов'язкова	
		<i>Рік підготовки:</i>	
		2-й	2-й
		<i>Семестр</i>	
		3-й	3-й
		<i>Лекції</i>	
		<i>Практичні, семінарські</i>	
		<i>Лабораторні</i>	
		<i>Самостійна робота</i>	
		180 год.	
		у т. ч. ІНДЗ: -	
		Форма підсумкового контролю: диф. залік	

Зміст

Вступ

1. Мета і завдання практики
2. Організація проведення практики
3. Зміст практики
4. Індивідуальні завдання
5. Методичне забезпечення
6. Форми та методи контролю. Підведення підсумків практики
7. Рекомендовані джерела та інформаційні ресурси

Вступ

Робоча програма “Асистентської практики ЗВО” складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки другого (магістерського) рівня вищої освіти спеціальності 103 Науки про Землю ОПП Грунтознавство та використання земельних ресурсів.

Асистентська практика здобувачів освітнього ступеня магістр є завершальним етапом підготовки до професійної діяльності, ланцюгом між теоретичним навчанням та самостійною роботою у науково-дослідних установах та у закладах передвищої та вищої освіти. Під час практики здобувачі поглиблюють теоретичні знання, отримують викладацький досвід, удосконалюють фахові, педагогічні, методичні уміння і навички.

Практика проводиться на кафедрах геолого-географічного факультету Одеського національного університету імені І.І. Мечникова, що здійснюють підготовку здобувачів освітнього ступеня магістр. В період практики здобувачі підпорядковуються всім правилам внутрішнього розпорядку і техніки безпеки, що встановлені на кафедрах навчального закладу.

Асистентську практику здобувачі освітнього ступеня магістр денної форми навчання проходять на 2 році навчання (3-й семестр), термін практики – 4 тижні.

1. Мета і завдання практики

Метою асистентської практики ЗВО є формування комплексу знань, умінь, навичок, необхідних для розробки та проведення всіх видів занять у закладі вищої освіти на основі застосування методів, засобів навчання і контролю та новітніх педагогічних технологій навчання у навчальному процесі у вищій школі.

Завдання асистентської практики:

1. Ознайомитись з державним освітнім стандартом, освітньою програмою і робочим навчальним планом фахової дисципліни.
2. Освоїти організаційні форми і методи навчання у закладі вищої освіти на прикладі діяльності випускаючої кафедри.
3. Вивчити сучасні освітні технології вищої школи.
4. Отримати досвід організації та здійснення навчально-методичної роботи у вищій школі, підготовки навчального матеріалу з необхідної тематики до лекції, лабораторного, практичного та семінарського заняття, організації і проведення занять з використанням нових технологій навчання.
5. Вивчити навчально-методичну літературу, програмне забезпечення фахової дисципліни.
6. Взяти безпосередню участь в навчальному процесі, виконавши педагогічне навантаження, передбачене програмою асистентської практики.
7. Ознайомитися з досвідом виховної роботи навчального закладу, кафедри, викладачів-кураторів.
8. Отримати досвід організації виховної роботи у окремій студентській групі, освоїти функції та технології роботи куратора.
9. Опанувати вміння та навички самоаналізу, самооцінки і корекції своєї власної професійної діяльності.
10. Розробка подальшої програми самоосвітньої діяльності.
11. Формування індивідуального стилю педагогічної діяльності.

У процесі проходження практики у здобувача вищої освіти формуються наступні **компетентності**:

Загальні компетентності (ЗК)

K01. Здатність до адаптації і дії в новій ситуації.

K02. Вміння виявляти, ставити, вирішувати проблеми.

Компетентності, визначені ЗВО:

K06. Здатність до абстрактного мислення, пошуку, аналізу, синтезу та обробки інформації.

Фахові компетентності спеціальності

K07. Розуміння необхідності дотримання норм авторського і суміжних прав інтелектуальної власності; сприйняття державної та міжнародної систем правової охорони інтелектуальної власності.

K11. Здатність застосовувати знання і необхідні практичні навички з планування, організації, мотивування, контролю та регулювання діяльності профільних підприємств і установ.

Компетентності, визначені ЗВО:

K13. Уміння застосовувати методи педагогіки і психології у навчально-виховному процесі у закладах освіти.

K14. Уміння створювати моделі об'єктів і процесів у геосферах та їхніх компонентах (педосфері) із використанням математичних, картографічних методів і геоінформаційних технологій.

K16. Здатність застосовувати спеціальні методи та методики досліджень, оцінювання ґрунтів і земель в науковій та практичній діяльності, аналізувати роль природних та антропогенних чинників на сталі ґрунто- і землекористування в сучасних умовах кліматичних трансформацій, земельної та адміністративної реформ, різних агротехнологій та ефективності господарювання, воєнного та поствоєнного стану.

Програмні результати навчання

ПР02. Застосовувати свої знання для визначення і вирішення проблемних питань і прийняття обґрунтованих рішень в науках про Землю.

ПР04. Розробляти, керувати та управляти проектами в науках про Землю, оцінювати і забезпечувати якість робіт.

ПР05. Планувати і здійснювати наукові експерименти, писати наукові роботи за фахом.

Програмні результати, визначені ЗВО

ПР14. Застосовувати сучасні освітні технології та методи викладання предметного матеріалу фахових дисциплін у закладах освіти.

ПР15. Моделювати об'єкти і процеси в геосфері (зокрема педосфері) із застосуванням картографічних і математичних методів та геоінформаційних технологій.

ПР16. Дотримуватися морально-етичних аспектів досліджень, доброчесності, професійного кодексу поведінки.

У результаті проходження асистентської практики здобувачі освітнього ступеня магістр повинні **знати**:

- теоретичні підходи, вимоги до організації навчально-виховного процесу у закладах вищої освіти у контексті сучасної філософії освіти;
- систему планування навчальних занять (лекцій, семінарських, практичних занять) різних типів, проектування дій викладача та студента на різних етапах навчального процесу;
- алгоритм підготовки та процедуру організації лекцій, семінарських та практичних занять сучасних типів;
- особливості організації різних видів навчально-пізнавальної діяльності студентів на кожному етапі заняття відповідно до його форми й типу;
- процедуру застосування методів активного й інтерактивного навчання студентів;
- критерії, методи та форми оцінювання навчальних досягнень студентів;
- методику написання плану-конспекту лекцій, семінарських та практичних занять відповідно до їхньої специфіки, особливостей організації;
- критерії аналізу лекцій та практично-семінарських занять;

- психологічні та індивідуально-типологічні особливості студентів, шляхи організації педагогічної взаємодії з ними відповідно до самотності кожної особистості;
- правила, прийоми організації діалогічного спілкування зі студентами, невербальної поведінки як викладача, техніки мовлення;
- способи, прийоми організації емоційно-вольового, виховного впливу на поведінку студентів у процесі навчання й позааудиторної роботи;
- складові педагогічної етики викладача та способи виявлення педагогічного такту;
- шляхи, способи налагодження дисципліни в студентській аудиторії, конструктивного вирішення конфліктних ситуацій.

У результаті проходження асистентської практики здобувачі освітнього ступеня магістр повинні **вміти**:

- визначати цілі, структуру навчального заняття відповідно до його форми й типу, проектувати педагогічні дії та дії студентів на різних етапах навчального процесу;
- організовувати лекції, семінарські, практичні заняття різних типів, керуючись сучасними освітніми вимогами;
- обирати зміст наукової інформації відповідно до теми, мети навчального заняття, забезпечувати його професійну, практичну спрямованість, зв'язок з досвідом, потребами та інтересами студентів;
- організовувати навчально-виховний процес як взаємодію викладача й студентів, стимулювати пізнавальну активність студентів;
- застосовувати сучасні інноваційні методи навчання, різні форми пізнавальної діяльності студентів (індивідуальну, парну, групову, колективну) з метою забезпечення суб'єктної позиції у навчально-виховному процесі;
- формувати наукові поняття, уміння й навички студентів виконувати різноманітні види навчально-пізнавальної діяльності;
- розвивати інтерес студентів до змісту навчальних курсів, навчального процесу, майбутньої професійної діяльності;
- залучати студентів до різноманітних розумових дій з метою формування у них критичного, творчого мислення;
- застосовувати зміст наукової інформації, методи навчання, освітнє середовище з метою виховання ціннісних орієнтацій, професійних й особистісних рис студентів;
- застосовувати різні методи, критерії об'єктивного оцінювання навчальних успіхів студентів, мотивувати виставлені бали;
- розробляти плани-конспекти лекцій, семінарських, практичних, лабораторних робіт згідно з відповідними вимогами;
- створювати позитивне враження про себе у процесі взаємодії зі студентами, встановлювати контакт з ними, організовувати діалогічне спілкування у процесі навчання й у позааудиторний час;
- керувати власними емоціями, невербальною поведінкою, технікою мовлення у процесі взаємодії зі студентами;
- застосовувати різноманітні способи, прийоми емоційно-вольового, виховного впливу на особистість студента відповідно до рівня його розвитку, педагогічної ситуації й мети діяльності;
- встановлювати й забезпечувати порядок в аудиторії, регулювати дисципліну студентів засобами демократичного стилю педагогічної взаємодії;
- дотримуватися норм педагогічної етики, толерантності, педагогічного такту під час взаємодії зі студентами;
- аналізувати педагогічні ситуації, приймати конструктивні рішення, керуючись педагогічною метою й потребами студентів.

На проходження педагогічної практики відводиться 180 годин, що становить 6 кредитів ЄКТС.

2. Організація проведення практики

Здобувачі освітнього ступеня магістр денної форми навчання проходять асистентську практику відповідно до навчального плану з відривом від навчання впродовж чотирьох тижнів. На початку практики на факультеті проводять настановну нараду, в якій беруть участь магістранти-практиканти та керівники від факультету та університету. Факультетський керівник практики ознайомлює студентів та керівників з наказом ректора, пояснює мету, завдання, зміст, організаційні заходи та форми, порядок проходження практики, ознайомлює з вимогами щодо проходження практики, обов'язками здобувачів вищої освіти та їхніх керівників.

Обов'язки магістранта-практиканта: бути присутнім на настановній нараді на початку практики; отримати необхідну документацію і проконсультуватися у керівника щодо її оформлення; узгодити з керівником індивідуальне завдання практики та виконувати його; ознайомитися і дотримуватися режиму роботи закладу вищої освіти і навчального підрозділу (кафедри), що є базою практики; дотримуватися правил техніки безпеки на базі практики; систематично вести щоденник практики і регулярно подавати його на перевірку керівникам практики; виявляти вихованість, етичну поведінку, культуру спілкування, ввічливість, професіоналізм; сумлінно виконувати всі завдання, передбачені програмою практики, вказівки керівників практики та індивідуальне завдання; відповідати за виконану під час проходження асистентської практики роботу; своєчасно оформити звітну документацію про проходження практики і подати її у встановлений термін керівникові практики.

Загальне керівництво асистентською практикою здійснюють деканат геолого-географічного факультету та завідувачі кафедр, на яких магістранти проходять практику. Безпосередніми керівниками практики є досвідчені викладачі цих кафедр. Організаційне і навчально-методичне забезпечення практики покладено на факультетського керівника педпрактики.

Основні обов'язки керівника від бази практики: ознайомити практикантів з базою практики; ознайомити практикантів з правилами техніки безпеки та протипожежної безпеки на робочому місці; допомогти укласти індивідуальний план практикантів та контролювати його виконання; проводити для магістрантів індивідуальні та групові консультації; відвідувати залікові заняття студентів, брати участь в їхньому обговоренні; контролювати хід практики; оцінити роботу студентів на практиці, їхню готовність до професійної діяльності; підготувати характеристику на магістранта-практиканта і записати у щоденнику практики; взяти участь у настановній та підсумковій нарадах з питань практики; виставити кінцеву оцінку за практику в заліковий лист педпрактики, залікову книжку магістранта та в екзаменаційну відомість.

Основні обов'язки керівника асистентської практики від факультету: скласти проект наказу про асистентську практику і погодити його з деканатом геолого-географічного факультету; провести настановну нараду з питань проходження асистентської практики; провести інструктаж практикантів з питань техніки безпеки та охорони праці; забезпечити магістрантів необхідними документами для виконання програми і завдань практики; разом з керівником від бази практики забезпечувати проходження практики на високому рівні відповідно до програми, контролювати забезпечення нормальних умов праці студентів; здійснювати методичне керівництво виконанням магістрантами програми практики та індивідуального завдання; подавати методичну допомогу студентам щодо розробки планів проведення навчальних занять та інших заходів; надавати консультації з питань проходження асистентської практики, виконання індивідуальних завдань та оформлення звіту; у складі комісії брати участь у захисті магістрантами-практикантами результатів педагогічної практики; своєчасно повідомляти деканат про порушення практикантами трудової дисципліни та правил внутрішнього розпорядку; після закінчення практики перевірити та архівувати звіти.

3. Зміст практики

Виконання програми асистентської практики здобувачів освітнього ступеня магістр 2 року навчання передбачає організацію їхньої самоосвітньої, навчальної, виховної, психодіагностичної та методичної (в тому числі і дослідно-пошукової), науково-дослідницької діяльності протягом чотирьох тижнів у три етапи.

1. **Перший етап – адаптаційно-професійний**, триває протягом одного тижня, передбачає:

- ознайомлення магістрантів зі специфікою організації навчальної та виховної роботи вищого навчального закладу, факультету, кафедри;
- складання й затвердження індивідуального плану навчально-методичної, науково-дослідницької та виховної роботи магістранта-практиканта, індивідуального графіка його роботи;
- відвідування занять викладачів кафедри з метою вивчення їхнього педагогічного досвіду.
- знайомство й установлення позитивного морально-психологічного контакту зі студентським колективом академічної групи, його куратором;
- відвідування виховних заходів та кураторських годин у закріпленій групі, їх психолого-педагогічний аналіз;

2. **Другий етап – освітньо-професійний**, передбачає:

- підготовку і проведення пробних та залікових лекцій, лабораторних, практичних і семінарських занять з метою набуття первинного досвіду навчальної діяльності в умовах вищої школи;
- опанування методикою аналізу та самоаналізу проведених магістрантами занять;
- розроблення структури і відповідного дидактичного забезпечення лекційного заняття;
- участь у роботі наукового та методичного семінарів, які проводять на кафедрі у період асистентської практики;
- проведення індивідуального науково-педагогічного дослідження;
- підготовка і проведення виховних заходів зі студентами академгрупи, в якій на період практики магістрант виконує обов'язки куратора;
- ведення звітної документації (щоденник практики, розгорнуті плани-конспекти лабораторних, практичних, семінарських та лекційних занять, протоколи обговорення залікових занять, план виховних заходів в академгрупі).

3. **Третій етап – завершальний** передбачає:

- оформлення щоденника асистентської практики;
- підготовка звіту про виконання індивідуального плану роботи магістранта-практиканта;
- захист звіту про виконання індивідуального плану роботи студента-практиканта з асистентської практики.

Зміст щоденної роботи магістранта-практиканта полягає у реалізації індивідуального плану з урахуванням основних завдань практики, навчального навантаження практиканта і специфіки його діяльності.

Структура видів діяльності здобувача вищої освіти під час асистентської практики:

1. Ознайомлення з навчально-методичною роботою кафедри, з навчальними планами і програмами курсів дисциплін, вивчення відповідної документації.
2. Складання індивідуального плану навчально-методичної, науково-дослідницької та виховної роботи магістранта-практиканта, індивідуального графіка його роботи.
3. Ознайомлення з методичним забезпеченням курсів фахових дисциплін.
4. Відвідування занять досвідчених викладачів факультету, кафедри з метою вивчення їх методичного досвіду.

5. Підготовка текстів конспектів лекцій, практичних (семінарських, лабораторних занять), презентацій, методичних розробок інших видів занять;
6. Підготовка та проведення пробних та залікових лекційних та практичних (семінарських, лабораторних занять).
7. Відвідування залікових занять інших практикантів з їх аналізом та обговоренням.
8. Проведення консультацій з навчального предмету.
9. Розробка та проведення контрольних робіт, тестових, тематичних завдань та оцінювання результатів роботи студентів.
10. Виконання індивідуального науково-дослідницького завдання практики.
11. Оформлення звітної документації за результатами проходження асистентської практики.

4. Індивідуальні завдання

Суть індивідуальної науково-дослідної роботи здобувачів освітнього ступеня магістр під час проходження асистентської практики полягає у перевірці його можливостей як науковця, тому передбачає застосування цілісного спектра дослідницьких умінь, узагальнених у вигляді індивідуального науково-дослідного завдання.

Індивідуальне науково-дослідне завдання є одним з видів самостійної навчальної діяльності здобувача вищої освіти і забезпечує розвиток у нього досвіду і вмінь самостійної науково-дослідної діяльності у руслі обраного фаху та оволодіння методиками наукових досліджень.

Навчальна мета індивідуального завдання полягає у тому, щоб здобувач вищої освіти:

- організував свою пошукову діяльність як самостійний дослідник, котрий сам визначає предмет та об'єкт наукового аналізу, конкретизує їх через мету і завдання;
- поетапно розгорнув логіку наукового пошуку від характеристики актуальності обраної ним проблеми до висунення гіпотези щодо експериментального її доведення або заперечення;
- зіставив у межах визначеної проблеми її теоретичну сутність і наукові трактування та емпіричну, самостійно отриману інформацію;
- випробував свої можливості у напрямку проектування та прогнозування ефективності педагогічно доцільних дій, підходів, необхідних змін елементів навчально-виховного процесу у частині досліджуваної ним проблеми.

Виконуючи індивідуальне науково-дослідне завдання, здобувачі освітнього ступеня магістр виробляють такі конкретні науково-педагогічні вміння (і реалізують їх у професійній сфері): бачення проблем теорії і практики навчально-виховного процесу і співвіднесення їх з конкретним емпіричним досвідом; висунення педагогічно доцільних ідей, уявне або реальне створення середовища для їхньої реалізації та передбачення можливих наслідків; визначення конкретних кроків щодо реалізації ідей і послідовності їх впровадження; бачення і здатність робити оптимальний вибір у спектрі методик дослідної діяльності.

Як оптимальні методи емпіричної складової наукового дослідження рекомендовано використовувати, на вибір студента, анкетування, бесіди, інтерв'ю, спостереження, контент-аналіз змісту студентських навчальних, творчих завдань, есе та якісні методи – описово-інтерпретаційний аналіз результатів спостережень і вивченого конкретного досвіду зі свідчень студентів, викладачів, їхніх розповідей тощо.

Науково-дослідницька робота

1. Система вищої освіти України
2. Компетентісний підхід – нова парадигма розвитку вищої освіти в європейському просторі
3. Педагог у сучасній системі вищої освіти
4. Планування навчального процесу в умовах розширення самостійності вищого навчального закладу
5. Сучасні освітні технології як інструмент формування компетенцій фахівців
6. Компоненти змісту освіти в контексті методики їх викладання
7. Методи навчання
8. Форми навчальних занять
9. Лекція як організаційна форма навчання у ЗВО
10. Види та функції лекцій
11. Цілі та функції практичних занять
12. Використання на практичних заняттях сучасних інноваційних технологій
13. Розв'язання педагогічних ситуацій на практичних заняттях у ЗВО
14. Інноваційні технології навчання як механізм формування компетенцій майбутніх фахівців
15. Традиційні технології навчання
16. Інтерактивне навчання
17. Кейс-метод як форма професійно-діяльнісного навчання
18. Дистанційні технології навчання
19. Робота в малих групах як засіб формування комунікативних компетенцій
20. Ділова гра як форма відтворення змісту майбутньої професії
21. Ролева гра як засіб інтенсифікації навчання груповому спілкуванню
22. Самостійна робота студентів
23. Концептуальні напрями розвитку вищої освіти в Україні
24. Дидактичні основи підготовки кадрів у системі вищої освіти
25. Організація навчального процесу в системі підготовки кадрів у закладах вищої освіти
26. Види контролю оцінювання знань, умінь і навичок у навчальному процесі у закладах вищої освіти
27. Інноваційні педагогічні технології активізації навчання
28. Методика змішаного навчання у ЗВО
29. Гейміфікація в освітньому процесі ЗВО
30. Дизайн навчального курсу, формування програмних результатів навчання
31. Планування безперервного професійного розвитку
32. Визначення рівня розвитку спеціальних фахових та загальних навчальних умінь та навичок студентів
33. Чинники розвитку у студентів досвіду самостійної навчально-пізнавальної діяльності
34. Аналіз видів навчально-пізнавальної діяльності студентів
35. Оцінка тестової системи оцінювання знань з навчальних дисциплін
36. Вивчення прогностичних уявлень студентів щодо свого наукового і професійного розвитку
37. Дослідження ставлення студентів до проблем організації інклюзивної освіти у закладах вищої освіти
38. Виявлення та аналіз проблем соціальної адаптації студентів
39. Виявлення та аналіз причин конфліктів між викладачами та студентами
40. Виявлення і характеристика засобів, прийомів емоційного впливу викладача на студентів

5. Методичне забезпечення

Наскрізна програма практики здобувачів освітньої програми «Ґрунтознавство та використання земельних ресурсів» (ступінь вищої освіти «магістр»); робоча програма та силабус асистентської практики; індивідуальні завдання; щоденник асистентської практики; наукова література; підручники; електронні інформаційні ресурси.

6. Форми та методи контролю. Підведення підсумків практики

Підсумковий контроль. Формою підсумкового контролю асистентської практики є диференційований залік.

Оцінювання результатів практики проводиться за двома складовими:

1. за проведення практики: сума балів за проведені одну лекцію та два практично-семінарські заняття (виставляє керівник від базової кафедри) та за виконане індивідуальне педагогічне завдання;

2. за захист практики: сума балів за три конспекти залікових занять (оцінює керівник від базової кафедри), за розроблені плани-конспекти лекції та практично-семінарських занять та за рецензію відвіданого навчального заняття (оцінює керівник від базової кафедри), за аналіз професійної компетентності колеги-магістранта (оцінює керівник від кафедри педагогіки).

Підсумковою формою звітності здобувача вищої освіти за практику є письмовий звіт, підписаний і оцінений керівником практики. Письмовий звіт разом із щоденником практики подається на рецензування керівнику практики.

Позитивну оцінку отримують здобувачі освітнього ступеня магістр, які регулярно відвідували базу практики, виконали всі індивідуальні завдання, якісно оформили звіт, вчасно його подали, а також отримали позитивну характеристику з бази практики. Здобувачі освітнього ступеня магістр, які не виконали програму практики й отримали незадовільний відгук з бази практики, або незадовільну оцінку при складанні заліку, відраховують з навчального закладу.

Оцінювання видів діяльності здобувача вищої освіти під час асистентської практики:

1. План-конспект лекції - 10 балів
2. Проведення лекції – 10 балів
3. Конспекти двох залікових практичних (семінарських, лабораторних занять) – 5/5 балів
4. Проведення двох залікових практичних (семінарських, лабораторних занять) - 5/5 балів
5. Проведення та конспект виховного заходу – 10 балів
6. Аналіз відвіданого заняття – 10 балів
7. Оцінка професійної компетентності – 10 балів
8. Індивідуальне науково-дослідницьке завдання – 20 балів
9. Оформлення та захист звітної документації – 10 балів

Сума – 100 балів

Критерії оцінювання результатів практики

Оцінка за національною шкалою	Практична підготовка
	Здобувач освіти

Відмінно	під час практики проявив глибоке розуміння теоретичного матеріалу; основні вміння сформовані та засвоєні ним на високому рівні; виклад матеріалу логічно послідовний, доказовий, висновки й узагальнення відповідають сучасному рівню викладання у закладах вищої освіти; відгуки керівників про проходження практики позитивні; звітна документація про проходження асистентської практики оформлена за встановленими вимогами.
Добре	під час практики проявив знання теоретичного матеріалу, проте окремі вміння сформовані на недостатньо високому рівні, у висновках та узагальненнях, зафіксованих у звітних матеріалах, наявні окремі неточності, відгуки керівників щодо проходження практики позитивні за наявності незначних зауважень щодо змісту й оформлення матеріалів асистентської практики.
Задовільно	знання здобувача освіти свідчать про загальне розуміння основних питань програми практики; у практичній діяльності виявлено значні недоліки в теоретичних знаннях; недостатньо сформовані основні вміння та навички викладацької роботи, слабо аргументовані висновки й узагальнення; відгуки керівників про проходження практики в цілому позитивні, але наявні суттєві зауваження, помітні недоліки в оформленні документації про проходження асистентської практики.
Незадовільно з можливістю повторного складання	не володіє теоретичними знаннями; не виконав завдання асистентської практики; відгуки керівників про проходження практики негативні; документація про проходження асистентської практики не оформлена відповідно до вимог.
Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не володіє теоретичними знаннями; виконує лише елементи завдання, потребує постійної допомоги викладача.

Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний та підсумковий контроль					Сума балів
Конспекти залікових занять	Проведення залікових занять	Індивідуальні завдання	Оцінка професійної компетентності	Оформлення та захист звітної документації	100
30	30	20	10	10	

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики	для заліку
90 – 100	A	відмінно	зараховано
85-89	B	добре	
75-84	C		
70-74	D	задовільно	

60-69	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
0-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

7. Рекомендовані джерела та інформаційні ресурси

Основна

1. Каплінський В.В. Лекція у вищому навчальному закладі: за і проти. Наукові записки ВДПУ ім. М. Коцюбинського. Сер.: Педагогіка і психологія. Вип. 43. Вінниця: ТОВ Нілан ЛТД, 2015. С. 28 - 33
2. Каплінський В.В. Методика викладання у вищій школі: Навчальний посібник. Вінниця: ТОВ «Ніланд ЛТД», 2015. 224 с.
3. Резван О.О. Методика викладання у вищій школі. Харків, ХНАДУ: «Міськдрук», 2012. 152 с.
4. Стинська В.В. Методика викладання у вищій школі. Методичні рекомендації. Івано-Франківськ, 2016. 65 с.
5. Теслюк В.М., Лузан П.Г., Шовкун Л.М. Основи педагогічної майстерності: навч. посібник. К. : ДАККіМ, 2010. 244 с.
6. Туркот Т.І. Педагогіка вищої школи: навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. К.: Кондор, 2011. 628 с.
7. Шляхтун П.П. Методика викладання соціально-гуманітарних дисциплін: навч. посібник. К. : ВУ Академія, 2011. 224 с.

Додаткова

1. Бутенко В.Г. Шляхи удосконалення навчально-виховного процесу у вищій школі. Актуальні проблеми державного управління, педагогіки і психології: зб. наук. праць ХНТУ. Вип. 2 (7). Херсон, 2012. С. 289 – 293.
2. Власенко О.О. Педагогічна діяльність викладача вищої школи: теоретичний аспект. Таврійський вісник освіти. 2014. № 3 (47). С. 73 – 78.
3. Дубасенюк О.А. Упровадження освітніх інновацій в системі вищої освіти. Інновації у вищій освіті: проблеми, досвід, перспективи: монографія. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2011. 444 с.
4. Дудікова Л.В. Науково-дослідницька діяльність студентів як складова індивідуалізації навчального процесу. Педагогічний альманах. 2012. Вип. 16. С. 126 – 130.
5. Козак Л.В. Дослідження інноваційних моделей навчання у вищій школі. Освітологічний дискурс, 2014. № 1 (5). С. 95 – 104.
6. Кушнір В., Кушнір Г., Рожкова Н. Інноваційність освіти як дидактичний принцип. Рідна школа. 2012. № 6 (990). С. 3 – 8.
7. Лігум Ю.С. Якість освіти і новітні технології навчання в контексті інтеграції в європейський освітній простір. Педагогіка і психологія, 2011. № 2. С. 22 – 27.
8. Ніколаєва Л. Теоретичні аспекти науково-дослідницької діяльності студентів магістратури. Проблеми підготовки сучасного вчителя. 2011. № 4 (Ч. 2). С. 178 – 184.
9. Попова Г.В. Тренінг як засіб підвищення рівня педагогічної майстерності викладачів ВНЗ. Наукові записки НДУ ім. М. Гоголя. Психолого-педагогічні науки. 2013. № 2. С. 90 – 94.

10. Прокопів Л.М. Інформаційні технології в педагогіці: методичні рекомендації до самостійної роботи. Івано-Франківськ, 2013. 60 с.
11. Ромашенко І. Науково-дослідницька діяльність студентів як засіб забезпечення якості освіти. Молодь і ринок. 2014. № 6 (113). С. 18 – 21.
12. Сущенко Л.О. Методика формування дослідницьких умінь майбутніх педагогів у процесі професійної підготовки: результати дослідження. Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології, 2013. № 4 (30). С. 301 – 309.

Електронні інформаційні ресурси

1. Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В.О. Сухомлинського. URL: [http:// www.dnpb.gov.ua/](http://www.dnpb.gov.ua/)
2. Міністерство освіти і науки України. URL: [http:// www.mon.gov.ua](http://www.mon.gov.ua)
3. Національна бібліотека України імені В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>
4. Освітній портал. URL: <http://www.osvita.ua>
5. Освітній портал «Українська педагогіка». URL: <http://ukped.com/>